

havi altíð trúð upp á rætt- læti sum eina fortreyt fyri at kunna brúkast í vinnu- lívinum.

Setti ferð á søluna

Tað var Finnbogi Arge sjálvur, sum í síni tíð sum landspolitikari, setti í kortið at lækka avgjældini á bilum her heima. Hetta henda miðskeiðis í 1990-árunum, tá hann sum formaður í Løgting- sins figgjarnevnd tók stig til eitt lógaruppskot um at lækka avgjældini á bilar munandi. Hetta varð sam- tykt, og effektin var so stór, at samlaðu bilavgjældini til landskassan eftir einum ári fóru úr seks milliónum krónum upp í næstan 90 milliónir krónur.

- Nú skal eg ansa eftir ikki at kanna mær nakra æru av órøttum, og eg var heldur ikki einsamallur um at smíða lógarverkið, men eg tori at siga, at av- gjaldslækkingin tá gjørdi, at vit finga eina veruliga bilasøluvinna í Føroyum. Øll vinnan varð lyft upp, og lunnar vórðu lagdir undir at menna hana til tað, hon er í dag, sigur Finnbogi Arge og leggur afturat.

Fakta:

Finnbogi Arge, 58 ár, keypti Auto Service frá pápa sínum Meinhard Arge í 1985. Meinhard Arge hevði stovnað fyrirkuna saman við systkjum sínum í 1964, og seinni keypti hann systkini út. Í 1993 fór Auto Service av knóranum sum so mangt annað í stóru kreppuni tá, men Finnbogi Arge helt tó fram í vinnuni í nýggjum felag, p/f Meinhard Arge, sum Reyni Service keypti frá honum í 2005. Fyrirkunan fekk tá aftur navnið á upprunafyrirkuni, Auto Service. Síðani hevur Finnbogi Arge mest fingist við keyp og sølu av fastogn, og hann er eisini formaður í Havnar Bóltfelag. Hann varð valdur í Løgtingið í 1990 fyri Sambandsflokkin og aftur í 1994. Í 1995 fór hann úr Sambandsflokkinum og var uttanflokkatingmaður, til hann í 1998 fór upp í Fólkaflokkin. Finnbogi var formaður í Figgjarnevndini hjá løgtinginum árinum 1995-1996. Á valinum í 1998 gjørdist hann ov stuttur, men var sum triðvaldur í Suðurstreymi fyrsti varamaður hjá Fólkaflokkinum í valdøminum. Finnbogi Arge varð útnevndur til landsstýrismann í vinnumálum í 1998 í fyrstu fullveldissamgonguni hjá Anfinni Kallsberg. Í 2000 fór hann frá sum landsstýrismaður og í Løgtingið fyri Bjarna Djurholm, ið tók yvir landsstýrissessin í Vinnumálaráðnum. Hann sat í Løgtinginum til 2002.

- Áðrenn 1995 koyrdu vit runt í aggandi gomlum bilum, og tað var lítil virðing rundan um hesa vinnuna. Bilmekanikarar høvdu heldur ikki stóra tign tá, og bæði teir og verkstøðini vóru skitin og tvitin. Alt hetta broyttist, tá avgjældini vórðu lækkað, og ferð kom á søluna.

Kreativitetur í lagi

Eitt annað, sum eisini kom í hansara tíð í Løgtinginum, var mvg'ð. Mvg-lógin kom í 1992. At bilasølurnar eru eitt sindur kreativar, tá tær avrokna ein handil, fyri at minka um mvg-skyldugu upphæddina, heldur Finnbogi Arge tó onki skeivt vera í.

- Tvørturímóti. Einhvør vinnurekandi hevur skyldu at fáa sum mest burtur úr, so tað er alt í lagi, at flyta eitt sindur upp á tøluni, um tað gevur eitt betri úrslit. Treytin er sjálvsagt, at tað verður gjørt innan lógar- innar karmar og í avtalu við keyparan. Tað er góður keypmansskapur at gera eina handilsavtalu, sum er best møgulig fyri báðar partar, sigur hann.

Men sjálvur heldur Finnbogi Arge ikki, at hann dugdi spælið serliga væl, tó at hann í 2000 segði landsstýrissessin frá sær fyri betri at kunna taka sær av familjufyrirkuni.

- Eg hevði mín part av marknaðinum, nøgd við- skiftafólk og nøgd starvs- fólk. Men tá eg hugdi at øðrum stórum bilasølum, so mátti eg bara staðfesta, at eg ikki fekk eitt nøktandi avkast, og í 2005 tímdi eg einfalt ikki meira, greiðir Finnbogi Arge frá.

Mvg-snildir ringar at steðga

Bilasølurnar kunnu spara fitt av mvg'num við at skrúva prísirnar niður á bæði býtisbili og nýggja bilinum. Tá verður vinningurin fluttur frá mvg-skylduga nýggja bilinum til brúka bilin, sum kann seljast aftur uttan mvg

Ingolf S. Olsen

- Tað vildi veri náttúrligt, at vit væntaðu okkum mvg-inn- tøku í samsvar við tann prís, ein nýggjur bilur stendur til at kosta. So er tó verri enn so altíð, tí ofta endar bilurin við at verða seldur fyri ein heilt annan prís. Men tað sær út til at vera sera trupult hjá okkum at leggja okkum út í slíkar handlar við verandi lóggávu.

Tað sigur Eyðun Joensen, deildarleiðari á mvg-deildini hjá Taks, um mvg-snildina, ið er vanlig innan bilasølu.

Fyri keyparin er tað bert áhugavert, hvussu nógv hann skal gjalda ímillum, tá hann keypir nýggjan bil og letur sín gamla inn í staðin. Tað munnu vera tey fægstu, ið leggja nakað í, um bilseljarin ger nakrar bókhaldstekniskar juster- ingar av prísunum, bara tað ikki broytir upp á millum- rokningina – hvussu nógv gjaldast skal afturat fyri at fáa nýggja bilin.

Kreativ prístilling

Men kreativ prístilling fyri at spara mvg er púra vanlig í bilasølu. Snildin er at skrúva prísirnar niður á báðum bilu- num, tá brúktur bilur verður latin inn og nýggjur keyptur í staðin. Tí bilsølan rindar bert sølu-mvg av nýggjum bilum, og tí loysir tað seg, at selja nýggja bilin bíligari og samstundis lata tilsvarandi

Eyðun Joensen, deildarleiðari á mvg-deildini hjá Taks, er ikki fegin um kreativu prís-tillagingina, sum nógvar bilasølar brúka fyri at spara mvg. Men sum lógin er nú, er onki at gera, staðfestir hann

minni í býti fyri gamla bilin. Ein partur av vinninginum verður sostatt fluttur frá mvg-skylduga nýggja bili- num til mvg-fría brúka bilin.

Dømi:

Tú keypir ein nýggjan bil fyri ein listaprís á 300.000 krónur

við mvg. Bilasølan bjóðar tær 140.000 krónur fyri tín gamla bil. Tú skalt sostatt gjalda 160.000 krónur ímillum.

Men tá tit seta tykkum at avgreiða sölupappírini, spyr bilseljarin, um tú hevur nakað ímóti, at hann heldur selur tær nýggja bilin fyri

260.000 krónur við mvg, og tú hinvegin bert fært 100.000 krónur fyri tín gamla bil.

Tú sigur ja, tí hetta broytir ikki millumrokningina, sum eisini er 160.000 krónur við teimum nýggju tølunum.

Men bilasølan sparir 8000 krónur í mvg. Mvg'ð er nevniliga 60.000 krónur, um nýggi bilurin verður seldur fyri 300.000 krónur við mvg, meðan mvg'ð bara er 52.000 krónur, um söluprísurin er 260.000 krónur við mvg.

Onki at gera við

Taks kennir væl hesa snild- ina, og Eyðun Joensen, deild- arleiðari á mvg-deildini hjá Taks, sigur, at júst hesin spurningurin hevur verið nóg umrøddur innanhýsis á deildini.

- Sjálvur haldi eg hetta vera ein trupulleika, men lög- liga er tað sera ringt at gera nakað við tað, um bilasølan ger hasa umrokningina í samráð við kundan. Tað er jú loyvt at geva avsláttur og handla seg fram til ein prís á einum fríum marknað, stað- festir hann.

Taks hevur ikki roknað upp á, hvussu nógv landið missir í mvg-inntøkum av kreativu prístillingini hjá bilasølunum í mun til, um nýggju bilarnir altíð vórðu seldir fyri tann prís, ið stendur á skeltunum, ið van- liga hanga og darla í bakk- speglunum.

Tey mest seldu bilasløginu í Føroyum higartil í ár:

Citroën.....	248
Toyota	231
Ford.....	137
Kia.....	123
Nissan.....	111
Peugot.....	74
Mercedes-Benz	61
Volvo.....	61
Opel	55
Variant (viðfestivognur).....	53

Tey mest seldu bilasløginu í Føroyum í 2012:

Citroën.....	225
Toyota	214
Ford.....	117
Kia.....	109
Peugot.....	100
VW	70
Nissan.....	67
Mercedes-Benz	62
Volvo.....	57
Mitsubishi	41

(kelda: Akstovan)